

ning; Straffen for Løsgængerier er først fastsat i Aaret 1791 for de Personer af Bondestanden, der undløde at tage fast Tjeneste, og det Baand, der saaledes blev lagt paa Bondestanden, var kun en Fortsættelse af Lovgivningen om Stavnbaandets Løsning. I 1829 blev Straffen for Løsgængerier udvidet til at skulle kunne ramme Alle, der havde faaet Tilhold om at skulle søge lovligt Erhverv, uden at have efterkommet dette Tilhold, og kun denne sidste Deel af Løsgængeribegrebet bestaaer endnu, idet den tidligere Bestemmelse om, at Personer af en vis Klasse skulle søge Tjeneste, er bortfalden. Under Sagens 1ste Behandling var der en Meningsforskjel mellem den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) og mig om, hvorvidt Høiesteret idømte Straf for Løsgængerier, uden at der først var givet et Tilhold. Jeg har her for mig det nyeste Skrift vedkommende den danske Criminalret, nemlig Generalprocureur Ussings Criminalret, som er udkommet for et Par Maanedes siden, og deri siges paa det Allerutvethdigste, at Ingen efter den bestaaende Lovgivning kan straffes for Løsgængerier, medmindre han har faaet et Tilhold; jeg henviser den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds til Bogen og skal ikke oplæse Noget deraf, idet jeg haaber, at han i dette Punkt vil erkjende Rigtigheden af mit Citat. Dernæst læses det ved Universitetet, at Løsgængeristraffen nu kun kan dømmes, naar En har faaet et Tilhold; jeg har saaledes afgjørende theoretiske Grunde for min Mening. Jeg er ogsaa istand til at paavise Domme, der, saavidt jeg veed, ere stadfæstede i Høiesteret, hvori den samme Mening paa det mest Afgjorte udtales; den Modsigelse, jeg forrige Gang mødte fra den nævnte ærede Rigsdagsmands Side, har imidlertid bragt mig til at undersøge Spørgsmaalet nøiere, og jeg har da fundet, at det virkelig forholder sig saa, at der er 2 Høiestretsdomme, hvorved Personer ere blevne dømt for Løsgængerier, uden at det kan sees, at de umiddelbart før denne Domsfældelse havde faaet noget Tilhold. Det maa dog imidlertid bemærkes, at disse Personer forhen have været dømt for Løsgængerier, og man vil ikke med fuldkommen Bestemthed kunne udfinde af Dommene, om Domstolene fordrer et gjentaget Til-

hold for paany at anvende Løsgængeristraffen. De to omtalte Domme ere affagte af Viborg Landsoverret og stadfæstede i Høiesteret, og det er saaledes egentlig Overretspræmisserne, der skal afgjøre dette Spørgsmaal.

Jeg har nu troet, at et Lovforslag om Løsgængerier ikke bør passere Thinget, uden at der er givet Veilighed til Afstemning over det Spørgsmaal, om Løsgængeristraffen skal udvides til ganske andre Tilfælde, end den hidtil har været anseet at gjælde for. Jeg troer, at der vil indtræffe Tilfælde, hvor § 1, saaledes som den nu er redigeret, vil medføre Uretfærdighed, vil medføre ustraffet Udøvelse af Politivillkaarligheden; jeg siger ikke, at dette i Almindelighed vil blive Tilfældet, men alene det at give en Lov, hvorved man giver Politimyndigheden ubegrænset Frihed til at arrestere Enhver, som en Politimester skønner at være arbejdsløs og uden tilstrækkeligt Underhold, synes mig at maatte vække Betænkelighed, især da den samme Lov indeholder en anden Forskrift, der kan anvendes for at forebygge Stæde. Der er dog virkelig noget særdeles Modsigende i, at man, naar man hertilands har affaast Pasvæsenet, naar man for Personer i Almindelighed, kun med Undtagelse af Haandværksfænde, ikke fordrer nogen Legitimation til Omreisen i Landet, dog vil give en Lov, hvorved man gjør idetmindste visse Personers Reise i det enkelte Tilfælde langt mere afhængig af Politimagten, end den var, da Pasvæsenet blev overholdt allerstrengest. Efter som § 1 er affattet, skal Enhver, der befinder sig paa Reise, og som anholdes af en Politimester, oplyse, det vil sige føre Beviis for, at han har tilstrækkelige Midler til sit Underhold. Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) siger vel, at jeg kan holde mig overbevist om, at Domstolene vel skulle vide at udfinde, hvad der kan siges at være nødvendigt for en Reisendes Underhold, og dette troer jeg ogsaa meget godt kan udfindes i det enkelte Tilfælde, men det, jeg egentlig støtter mig paa, er: hvor findes der i vor store Lovsamling en Lov, som giver den Mand, der uberettiget anholdes paa sin Reise og bliver henfat i Politiarrest, indtil Overretten eller Høiesteret faaer